

Vetenskapsrådet

OM UTVÄRDERING AV FORSKNINGENS GENOMSLAG UTANFÖR AKADEMIN

ÖVERSIKT ÖVER NÅGRA NATIONELLA MODELLER, METODER OCH INITIATIV

OM UTVÄRDERING AV FORSKNINGENS GENOMSLAG UTANFÖR AKADEMIN

ÖVERSIKT ÖVER NÅGRA NATIONELLA MODELLER,
METODER OCH INITIATIV

Birgitta Myrman

Bo Sandberg

Sten Söderberg

OM UTVÄRDERING AV FORSKNINGENS GENOMSLAG UTANFÖR AKADEMIN – ÖVERSIKT ÖVER NÅGRA NATIONELLA MODELLER, METODER OCH INITIATIV

VETENSKAPSRÅDET

Box 1035

SE-101 38 Stockholm

VR1711

DNR 3.2-2016-6406

ISBN 978-91-7307-355-4

SAMMANFATTNING

Följande studie innehåller en översikt över nationella system, metoder och initiativ för att utvärdera forskningens genomslag utanför akademien (societal impact of research). Sammanställningen gör inte anspråk på att vara heltäckande eller uttömmande, utan har sitt huvudsakliga fokus på att ge en översikt över de utvärderingssystem och utvärderingsmetoder som finns i Storbritannien (REF), Australien (ERA/REA/EI) och Nederländerna (SEP) samt på det s.k. Payback Framework. Dessa är system och metoder som Vetenskapsrådets avdelning för forskningspolitik har kommit i kontakt med under de senaste årens arbete, och som har bedömts vara av intresse för Vetenskapsrådet och andra myndigheter/organisationer med liknande intressen. Redovisningen ska ses som en bild av myndighetens aktuella kunskapsläge sommaren 2017.

INNEHÅLL

BAKGRUND	4
Syfte	5
RESEARCH EXCELLENCE FRAMEWORK (REF) – STORBRITANNIEN.....	6
Kort om REF2014.....	6
Motiv och initiativ för bedömning av genomslag utanför akademien.....	7
Metodik vid genomförandet	8
Definition och avgränsning	8
Så redovisar lärosätena genomslag i REF2014.....	8
Kriterier och bedömningsskalor för bedömning av genomslag i REF2014	9
Användarexperternas roll i panelerna i REF2014	9
Erfarenheter och fortsatta analyser av genomslagskomponenten i REF2014	10
Generella erfarenheter av REF2014	10
Metastudier av REF2014.....	11
Översyner av REF inför fortsatt genomförande.....	12
The Metric Tide 2015	13
The Stern Review 2016.....	13
Planerade organisationsförändringar inför REF2021	14
Konsultation inför REF2021 med avseende på genomslagskomponenten	14
Tillämpning av REF-metodiken i andra länder	15
Research Assessment Exercise – RAE 2012 och 2018 – KTH	15
Utvärdering av forskningens genomslag i humanistisk forskning i Norge (HUMEVAL) och i andra NFR-utvärderingar	16
STANDARD EVALUATION PROTOCOL (SEP) – NEDERLÄNDERNA.....	17
Kort om SEP.....	17
Definition och avgränsning	17
Kriterier för utvärdering av forskningens relevans för samhället	18
Erfarenheter och slutsatser	18
ENGAGEMENT AND IMPACT ASSESSMENT– (EI) – AUSTRALIEN.....	20
Kort om EI	20
Motiv och initiativ att utvärdera genomslag	20
Metodik vid genomförandet	22
Definition och avgränsning	22
Samråd med nyckelaktörer	23
Kriterier för indikatorer och bedömning	23
Planering inför sjösättningen av EI2018.....	24
EI testas i en pilotstudie	24
ERA/EI 2018 och resultatens användning	25
PAYBACK FRAMEWORK.....	26
Kort om Payback Framework	26
Olika typer av ”nyttor” i Payback Framework	27
Logiskt ramverk och genomförande av utvärdering	27
REFERENSER.....	29

BAKGRUND

Vetenskapsrådet har i flera aktuella sammanhang lagt förslag till utvärderingar och utvärderingssystem som innebär att inte endast forskningens vetenskapliga kvalitet ska bedömas, utan också forskningens genomslag utanför akademien, dess s.k. *impact*. Sådana förslag finns i Vetenskapsrådets förslag till utvärdering av den ALF-finansierade kliniska forskningen (2013)¹, ett nationellt system för forskningskvalitetsutvärdering i Sverige (FOKUS; 2014)², samt i Vetenskapsrådets och Formas gemensamma förslag till slututvärdering av Linnéstödet (2016a).³ I Sverige har vissa lärosäten tagit egna initiativ vad gäller att utvärdera forskningens utomakademiska genomslag, som t.ex. KTH:s så kallade RAE2102-utvärdering.⁴

Vetenskapsrådet har i kommunikation till samverkansorganisationen Science Europe formulerat sin officiella syn på begreppet genomslag utanför akademien – *impact of science* – på följande sätt⁵:

“There is a need to continue efforts to develop tools and methods that can demonstrate the value and impact research and innovation has in society. This is important in order to facilitate better informed research policy decisions, to gain and maintain trust from politicians to receive continued large funding but also to inform, gain and maintain trust from citizens. We recognize that this is not an easy task.

Our premise is that research does benefit society from the perspective of a knowledge economy. Assessing the relevance and societal benefit of research can then be done by means of an assessment of how it contributes to knowledge and skills development in society. We propose that the term “impact of research” be used to describe the effects of research beyond academia. Impact means, in a broad sense, effects of research beyond academia which in some contexts and over time could amount to concrete influence on society by the application of research results to achieve social, economic, environmental or cultural effects. Impact beyond academia thus refers to the dissemination, further refinement, commercialisation, patenting, licensing or other practical use of research results.

Methodological diversity is recommended for the proper assessment of the impact of research on society. Evaluation techniques and the availability of specific indicator sets should not drive assessments. Any indicators used as part of an assessment should be integrated into narratives, quantitative models, or both, that attempt to show causal links between the research and observable effects.

Internationellt pågår omfattande utvecklingsinsatser och området kan betraktas som ”hett”. Nationella system för utvärdering av forskningen vilka omfattar forskningens genomslag utanför akademien, finns i Storbritannien (REF), Australien (ERA/REA/EI) och Nederländerna (SEP). Metodologiskt utvecklingsarbete av stort intresse har också gjorts inom ramen för det s.k. Payback Framework⁶, som har utvecklats i Storbritannien, och också den franska s.k. ASIRPA-modellen (Analyse des Impacts de la Recherche Publique Agronomique)⁷, som har utvecklats vid det franska jordbruksforskningsinstitutet INRA (L'Institut national de la recherche agronomique). Både Payback Framework och ASIRPA bygger på ett systematiskt användande av fallstudiemetodiken.

Viktiga initiativ och utvecklingsinsatser har vidare tagits inom internationella organisationer som EU, OECD och Science Europe. Det finns även ett antal internationella nätverk som är verksamma inom detta område, som t.ex. det europeiska AESIS (Network for Advancing and Evaluating the Societal Impact of Science), det

---

¹ Vetenskapsrådet (2013b).

² Vetenskapsrådet (2014).

³ Vetenskapsrådet (2016a).

⁴ KTH (2012).

⁵ Moth Wiklund (2016).

⁶ Se t.ex. Donovan, C. & Hanney, S. (2011).

⁷ Se t.ex. Joly, P.-B., Gaunand, A., Colinet, L., Larédo, P., Lemarié, S., & Matt, M. (2015); Colinet, L., Joly, P.-B., Gaunand, A., Matt, M., Larédo, P., & Lemarié, S. (2014).

nordamerikanska BIN (Broader Impacts Network) samt ISRIA (International School on Research Impact Assessment), som är ett samarbete mellan olika regionala/lokala aktörer från flera världsdelar.

Sammanfattningsvis innebär den pågående utvecklingen – både för Vetenskapsrådet, nationellt och internationellt – att det finns ett behov att Vetenskapsrådet utvecklar sin kompetens, överblick och framförhållning vad gäller metoder och utvecklingstendenser som avser bedömning och utvärdering av forskningens genomslag utanför akademien.

Mot ovan redovisade bakgrund ska föreliggande rapport ses som ett bidrag till att bygga upp en sådan överblick eller kompetens avseende ett område som för närvarande utvecklas mycket snabbt. Rapporten utgör en kunskapsöversikt och innebär inga ställningstaganden från Vetenskapsrådets sida.

Syfte

Syftet med föreliggande studie är mot ovanstående bakgrund att i första hand redovisa relevanta internationella system, metoder och utvecklingstendenser vad gäller forskningens genomslag utanför akademien. Studiens fokus utgörs av de nationella utvärderingssystem och utvärderingsmetoder som finns i Storbritannien (REF), Australien (EI) och Nederländerna (SEP), samt dessutom det s.k. ”Payback Framework”. Vår förhoppning är att studien kan ligga till grund för att identifiera eventuella behov av fördjupade studier och/eller fortsatta metodutvecklingsinsatser.

Parallellt med det ökade intresset för forskningens genomslag utanför akademien och metodutveckling på, pågår också olika insatser och metodutvecklingsarbete vad gäller lärosätenas samverkan med det omgivande samhället, avseende såväl forskning som högre utbildning. Vinnova har regeringens uppdrag att utforma metoder och kriterier för bedömning av prestation och kvalitet i lärosätenas samverkan med det omgivande samhället, i termer av relevans och nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap⁸ – ett uppdrag som Vinnova har redovisat i slutet av 2016 och som har remissbehandlats under våren 2017.⁹ Ett flertal svenska lärosäten har tagit egna intressanta initiativ avseende samverkan, som t.ex. det s.k. KLOSS-projektet (Kunskapsutbyte och Lärande Om Strategisk Samverkan) som har koordinerats av KTH.

Det finns klara beröringspunkter mellan utvecklingsinsatser inom det område som benämns ”genomslag utanför akademien” och området ”samverkan med det omgivande samhället”. Vi vill understryka att de dock inte är synonyma. Ett något förenklat sätt att uttrycka saken är att samverkan oftast är en nödvändig (men oftast heller inte tillräcklig) förutsättning för att åstadkomma genomslag, men en önskvärd och omfattande samverkan kan förekomma utan att den leder till genomslag.

Av dessa skäl, och även av resursmässiga skäl, har vi valt att avgränsa föreliggande studier till utvärderingssystem, utvecklingsinsatser och initiativ som fokuserar forskningens genomslag (societal impact), men inte gått närmare in på liknande modeller och initiativ som i första hand fokuserar samverkan. Läsare som har särskilt intresse av modeller och initiativ på samverkansområdet hänvisas exempelvis till KLOSS-projektets slutrapport¹⁰, och till skrifterna *Samverkansskicklighet*¹¹ och *Samverkansuppgiften i ett historiskt och internationellt perspektiv*¹² – i vilka bl.a. finns ett flertal referenser till ytterligare litteratur om samverkansmodeller och utvärdering av dessa.

Uppdraget har genomförts av Birgitta Myrman, Bo Sandberg och Sten Söderberg (uppdragsledare). Under utredningsarbetets gång har vi haft kontakter med en rad organisationer och personer med sakkunskap och erfarenhet på området, både internationellt och nationellt.

---

⁸ Regeringen (Näringsdepartementet; 2013).

⁹ Vinnova (2016)

¹⁰ Broström, A., Feldmann, A. & Blaus, J. . (2015).

¹¹ Bjursell, C., Dobers, P. & Ramsten, A-C. (2016).

¹² Benner, M. & Sörlin, S. (2015).

RESEARCH EXCELLENCE FRAMEWORK (REF) – STORBRITANNIEN

Kort om REF2014

I Storbritannien har man haft system för nationella utvärderingar av forskningens kvalitet sedan 1986. Dessa har varit återkommande med fyra till sex års mellanrum. Det nuvarande systemet kallas REF (Research Excellence Framework) och ersätter det tidigare RAE (Research Assessment Exercise) och dess föregångare Research Selectivity Exercise.

Det ursprungliga syftet med att införa ett nationellt system för kvalitetsutvärdering av forskning 1986, i ett skede då många nya universitet tillkom, var att visa på forskningsresultat och att det är en god investering att satsa offentliga medel på forskning. Resultatbaserad resursfördelning av en viss del av basanslaget infördes som princip runt 1990. Den första utvärderingen enligt den nya modell som kallas REF genomfördes år 2014 och nästa större utvärdering planeras till 2021. Ansvar för genomförandet har legat på den statliga myndigheten HEFCE (Higher Education Funding Council for England), som har administrerat genomförandet av REF2014 för alla fyra delar av Storbritannien – England, Skottland, Wales och Nordirland. Den efterföljande resursfördelningen på basis av utvärderingsresultaten åvilar dock motsvarande nationella organ i de fyra delarna av unionen.

I REF2014 inkluderades för första gången forskningens genomslag utanför akademien (*impact*) i utvärderingssystemet. Ett pilotförsök genomfördes för att prova ut lämplig metod för att utvärdera och bedöma forskningens *impact* 2010¹³. Slutsatsen var att det är möjligt att införa *impact* som en aspekt i systemet för alla ämnesområden, genom att använda fallstudier där man beskriver forskningsresultatens effekter i ett vidare samhällsperspektiv.

Forskningens genomslag utanför akademien viktas - i den resursfördelning som är en tillämpning av REF2014 – till 20 procent. De två övriga komponenterna i systemet är kvaliteten på forskningens resultat/utfall (output) som viktas till 65 procent, och forskningsmiljön (environment) som viktas till 15 procent.

Alla tre komponenter bedöms enligt samma bedömningskala:

- 4* World leading (världsledande)
- 3* Internationally excellent (internationellt excellent)
- 2* Internationally recognised (internationellt erkänd)
- 1* Nationally recognised (nationellt erkänd)
- U Unclassified (oklassificerad)

Endast betygen 3* och 4* genererar basanslag till forskningen i REF2014. För att forskningens genomslag utanför akademien ska komma ifråga för bedömning ska den vara baserad på forskning av minst 2* standard.

Utvärderingen är i REF2014 uppdelad i totalt 36 disciplinära utvärderingsenheter (units of assessments) som är kopplade till lika många underpaneler av experter som gör bedömningen. Underpanelerna är i sin tur fördelade på fyra huvudpaneler (motsvarande ungefär Medicin, Naturvetenskap och teknik, Samhällsvetenskaper och Humaniora). Panelerna bedömer alla tre komponenterna.

Syftet med REF2014 har angivits som trefaldigt: 1) att vara kvalitetsdrivande genom att identifiera och premiera den mest excellenta forskningen samt att premiera de lärosäten som engagerar sig så att forskningsresultaten kommer till användning i samhället; 2) att gentemot skattebetalarna, politikerna och finansdepartementet visa att de pengar som avsätts till forskning används på ett ansvarsfullt sätt (accountability); samt 3) att få ett robust underlag för selektiv fördelning av merparten av basanslaget till universitet och högskolor.

---

¹³ HEFCE (2010).

Motiv och initiativ för bedömning av genomslag utanför akademien

Under perioden 2004–2009 framfördes en rad förslag – från bl.a. det engelska finansdepartementet och några större lärosäten – att förändra det tidigare RAE i framför allt två viktiga avseenden. För det första att avskaffa eller förenkla RAE:s peer review-princip till förmån för ett system som i högre grad baserades på kvantitativa mått och indikatorer, vilket senare förkastades. För det andra att i högre grad inkludera mått på forskningens genomslag utanför akademien (och inte enbart output som i RAE 2008)¹⁴.

Vid ett studiebesök i Storbritannien som företrädare för Vetenskapsrådet genomförde våren 2013 för att närmare studera genomförandet av REF2014¹⁵, var en vanlig uppfattning att det framförallt är det brittiska finansdepartementet och näringslivet som har tryckt på för att få med genomslag utanför akademien som en substantiell del i bedömningen inför fördelning av basanslaget till brittiska lärosäten. Det har funnits ett politiskt tryck från brittiska regeringar att forskningsresultaten ska komma samhället till nytta och bidra till nationens tillväxt. Det brittiska finansdepartementets uppfattning var inledningsvis att genomslag utanför akademien borde ha en substantiell andel av viktningen, 25–30 procent, ”to make a difference”. Eftersom genomslag utanför akademien var ett oprövat kort, var dock en vanlig uppfattning i sektorn att viktningen snarare borde vara 10 eller högst 15 procent. Den andel som HEFCE till slut fastställde för REF2014 (20 procent) sågs i det läget som en kompromiss.

Vid det nämnda studiebesöket framfördes också att trycket på den brittiska akademien att tydligare redovisa genomslag utanför akademien inte bara kom via HEFCE/REF utan fanns mer generellt. De engelska forskningsråden var först ut med ”impact agenda” i form av krav på s.k. ”impact statements” i alla ansökningar, vilket underlättades av/hängde samman med uppbyggnaden av särskilda rapporteringssystemen ResearchFish för det medicinska området respektive ROS (Research Outcomes System) för flertalet övriga forskningsråd, ROS har sedermera, i september 2014, ersatts av ResearchFish för alla forskningsråd som en följd av det s.k. Research Outcomes Harmonisation Project (ROH) och ResearchFish har omvandlats till en kommersiell produkt.

HEFCE uppdrog till RAND Europe att genomföra en studie vars syfte var att ge en översikt över ”approaches to evaluating the impact of research”.¹⁶ En av de rekommendationer som gavs i RAND-rapporten var att använda en kombination av narrativ/fallstudier och indikatorer för bedömning av genomslag utanför akademien. Detta förslag gavs med hänvisning till det dåvarande planerade australiensiska utvärderingssystemet Research Quality Framework (RQF), vilket dock aldrig genomfördes p.g.a. ett regeringsskifte.

Den metod som HEFCE kom att föreslå för redovisning av genomslag utanför akademien var fallstudier (impact case studies), kombinerat med ett ”impact statement” vars syfte skulle vara att ”give a rounded picture of the full range of impacts secured by the unit [of assessment] and illustrated in the case studies”. ”Impact statement” kom inför genomförandet av REF2014 att ytterligare standardiseras och därvid döpas om till en ”impact template” (se vidare nedan). Indikatorer/mått på genomslag utanför akademien ansågs kunna användas i form av underlag till fallstudier – men alltså inte utgöra själva redovisningen av genomslaget.

En pilotstudie av fallstudiemetodiken för redovisning och bedömning av genomslag utanför akademien i REF genomfördes under år 2010 omfattande 29 lärosäten och fem ämnesområden/utvärderingsenheter. Syftet med piloten var att testa frågor om innehåll, bedömningsprocess och bedömningskriterier, viktning m.m. Piloten kompletterades med tre workshops under sommaren 2010, vilka syftade till att ytterligare belysa frågor om genomslag inom Arts and Humanities och Social Sciences.¹⁷ Såväl piloten som nämnda workshops redovisade positiva resultat och uppfattningar och ansågs ge ytterligare stöd för ”the case study approach” och för ”the narrative approach”, Samtidigt konstaterades att redovisning av genomslag i form av fallstudier medför en reell och icke försumbar arbetsinsats för lärosätena (en arbetsinsats som dock bedömdes som rimlig i förhållande till

---

¹⁴ HEFCE (2009).

¹⁵ Vetenskapsrådet (2013a)

¹⁶ RAND Europe (December 2009).

¹⁷ HEFCE (December 2010).

värdet); att tillvägagångssättet måste kompletteras med utförlig vägledning; samt att (oönskade) konsekvenser för forskares beteende kan förekomma, och att man behöver vara uppmärksam på detta.¹⁸

Metodik vid genomförandet

Definition och avgränsning

Genomslag utanför akademien definieras i REF2014 brett som ”an effect on, change or benefit to the economy, society, culture, public policy or services, health, the environment or quality of life, beyond academia”.

Genomslag utanför akademien ska inte inkludera inomvetenskapliga effekter; sådana effekter räknas som output eller i förekommande fall som del av *environment*. Inte heller inkluderas effekter på utbildning m.m. inom lärosätet i fråga.

Vid bedömning av genomslag utanför akademien finns inga begränsningar avseende hur stort geografiskt område som påverkas. Genomslag som omfattar ett avgränsat geografiskt område eller en avgränsad del av befolkningen¹⁹ kan räknas lika högt som genomslag som omfattar hela världen eller mänskligheten, under förutsättning att forskningens betydelse och räckvidd visavi den tänkta målgruppen bedöms som likvärdig²⁰.

Det genomslag som ska redovisas och bedömas ska redan vara inträffad och bevisad under en viss specificerad tidsperiod innan utvärderingen (i fallet REF2014 under fem-och-ett-halvt-årsperioden 1 januari 2008–31 juli 2013), alltså ingår inte potential för framtida genomslag.²¹ Däremot kan den underliggande forskningen ligga upp till 20 år tillbaka i tiden, i fallet REF2014 fr.o.m. 1 januari 1993.

Så redovisar lärosätena genomslag i REF2014

Den *impact template* som ingår i lärosätenas redovisning ska avse hela utvärderingsenhetens ”approach to impact during the assessment period”. Den innehåller information om ”context”, ”the unit’s approach to impact”, ”strategy and plans for supporting impact” och ”the relationship between the unit’s approach to impact and the submitted case studies”. Omfattningen av *impact template* (normalt 3–5 sidor) ska stå i proportion till personalantalet.^{22,23}

Huvudelementet är dock fallstudier. Antalet tillåtna fallstudier står i proportion till antalet personal som ingår i en ”submission” (det samlade underlag som lärosätena skickar till HEFCE inför utvärderingen): två fallstudier för upp till 14.99 heltidsekvivalenter, tre fallstudier för 15–24.99 heltidsekvivalenter osv., upp till sex fallstudier för 45 eller fler heltidsekvivalenter (plus ytterligare en fallstudie per varje ytterligare 10 heltidsekvivalenter).

Kriterier för att fallstudier ska kunna tillgodoräknas är:

- Genomslaget ska ha inträffat under en angiven femårsperiod (i REF2014 alltså åren 2008–2013)
- Forskningsaktiviteten ska ha inträffat under en 20-årsperiod föregående genomslaget, i REF2014 alltså inte tidigare än 1993 (en utvidgning med fem år från piloten, där ett 15-årskriterium testades och befanns något för kort).
- Den underliggande forskningen ska vara av viss (hög) vetenskaplig kvalitet (2* eller högre) – ett vetenskapligt kvalitetskriterium som också bedöms av panelen.

---

¹⁸ Technopolis (November 2010).

¹⁹ t.ex. Hampton Court eller Nordirland, för att ta exempel från den pilot av *impact* som genomfördes inför REF2014.

²⁰ HEFCE (2011, updated 2012) *REF2014*

²¹ *ibid.*

²² I REF2014 används begreppet ”*impact template*” för att beteckna denna del av redovisningen. I ett tidigare skede av utredningsarbetet användes som nämnts det mer adekvat begreppet ”*impact statement*”. Begreppet ”*impact template*” ska inte blandas samman med den mall som lärosätena ska använda för redovisning av fallstudierna.

²³ Citaten i detta avsnitt är från HEFCE (2011, updated 2012), om inte annat anges.

- Det ska göras klart att en specifik angiven forskningsaktivitet vid den enhet som en submission omfattar ska ha gjort en "distinct and material contribution" till genomslaget. I riktlinjerna finns en rad preciseringar av vad detta kan innebära. Det finns t.ex. möjlighet att inkludera "interim impacts" om det inte är realistiskt att redovisa sluteffekter, vid långa/tidsmässigt utdragna effektkedjor.
- Aspekten genomslag följer institutionen där forskningen bedrevs och följer alltså inte med den enskilde forskaren vid en eventuell flytt mellan lärosäten.
- Det ska finnas evidens för att påvisa sambandet mellan forskningsaktiviteten och genomslag enligt ovan.

Fallstudierna ska redovisas enligt följande mall:

1. Summary of the impact (max. 100 ord)
2. Underpinning research (max. 500 ord)
3. References to the research (max. 6 referenser)
4. Details of the impact (max. 750 ord)
5. Sources to corroborate the impact (max. 10 referenser)

Mallens utformning var en följd av piloten och innebär ett tydligt ansvar för lärosätena att redovisa, strukturera och avgränsa information på ett sådant sätt att panelerna kan göra sina bedömningar utan att behöva söka eller efterfråga ytterligare information – bl.a. genom detaljerade anvisningar kring referenser (antal, utformning etc.).

Kriterier och bedömningsskalor för bedömning av genomslag i REF2014

Sub-panelernas uppgift var att bedöma kriterierna "reach and significance" av genomslag utanför akademien "on the economy, society and/or culture that were underpinned by excellent research conducted in the submitted unit, as well as the submitted unit's approach to enabling impact from its research". De två kriterierna skulle bedömas gemensamt och inte separat.²⁴

Anvisningarna innebar att 75 procent av bedömningen skulle baseras på den beskrivna och bevisade påverkan i samhället utanför akademien i form av fallstudierna. 25 procent av bedömningen skulle göras på basis av de ansträngningar man gjort för att åstadkomma genomslag som redovisas i redovisningsmallen.

Inför REF2014 exemplifierade/specificerade alla huvudpaneler olika typer av genomslag utanför akademien som kan vara aktuella.²⁵ För t.ex. huvudområde D (Arts and Humanities) exemplifierades 18 olika typer av genomslag (t.ex. "generating new ways of thinking that influence creative practice", "preserving, conserving and presenting cultural heritage", "providing expert advice to governments, NGOs, charities and the private sector in the UK and internationally, and thereby influencing policy and/or practice").

Användarexperternas roll i panelerna i REF2014

Impact submissions bedöms i första hand av de 36 underpanelerna. I underpanelerna ingår förutom vetenskapliga experter (academics), vilka är i majoritet, även användarexperter (users). Panelerna var alltså blandade och bedömde samtliga tre aspekter (output, impact och environment).²⁶

De 36 underpanelerna hade mellan 10 och upp till 30 ledamöter vardera. Mellan två och sex ledamöter (runt 10–15 procent) var s.k. användarexperter. Argument för att academics och users sitter i samma panel (och inte i separata) har av HEFCE uppgetts vara de konstruktiva diskussionerna som förs om vad som utgör kvalitet. Rekrytering av användarexperter skedde efter en nomineringsprocess. Användarexperter deltog normalt endast i bedömningen av genomslag utanför akademien, men vissa individer som hade s.k. dubbla kompetenser kunde delta i bedömningen av både vetenskaplig kvalitet och *genomslag*. De vetenskapliga experterna förväntades

²⁴ HEFCE (2011, updated 2012).

²⁵ HEFCE (2012) *Panel criteria and working methods*

²⁶ Citat och uttryck i detta avsnitt är från HEFCE (2012), om inte annat anges.

kunna bedöma alla aspekter. Att finna lämpliga användare experter till panelerna visade sig vara relativt oproblematiskt och okontroversiellt inom praktiskt taget alla ämnesområden/utvärderingsenheter.

Erfarenheter och fortsatta analyser av genomslagskomponenten i REF2014

Generella erfarenheter av REF2014

Efter genomförandet av REF2014 följde Vetenskapsrådet under våren 2015 upp erfarenheterna genom bl.a. ett studiebesök i London.²⁷ Härvid ingick deltagande i en mycket välbesökt konferens anordnad av Westminster Higher Education Forum, ”Next steps for the REF”, med representation från flertalet lärosäten i Storbritannien. Vidare ingick möten med representanter för HEFCE samt för King’s College London och RAND Europe vilka båda genomfört meta-analyser av genomslagskomponenten på uppdrag av HEFCE, studier som också presenterades vid den nämnda konferensen. Slutligen ingick ett besök vid Brunel University i norra London, där Vetenskapsrådets medarbetare mötte de flesta personer som arbetat med att leverera lärosätets underlag till REF och som också mottagit resultaten. Informationen i detta avsnitt bygger i hög grad på uppfattningar som framfördes vid detta studiebesök samt vid efterföljande uppföljande kontakter med berörda personer.

Utvärderingen av genomslag utanför akademien ansågs på det hela taget ha fungerat bra i REF2014: det har visat sig fullt möjligt att inkludera genomslagskomponenten i ett nationellt utvärderingssystem, både att framställa och att bedöma fallstudier av genomslag, inom alla discipliner.

Genomslag ansågs av alla som Vetenskapsrådet träffade vara ”här för att stanna”. Införandet av genomslagskomponenten i REF2014 har lett till kulturförändring, då universiteten nu mer tänker i banor av genomslag och samlar på sig olika former av evidens. Det uppfattas som ett sätt för HEFCE och för lärosäten att för beslutsfattare, finansierare och allmänhet demonstrera forskningens värde och det lönsamma i att satsa på forskning. Inte minst var företrädare för humaniora och samhällsvetenskap positiva då det sågs som en möjlighet för många forskningsämnen att ”visa sitt värde” och många ”ifrågasatta” forskningsämnen velat visa detta – ”everybody wants to have impact – at some point”. Ämnen kan också konkurrera med varandra: exempelvis nämndes vid Brunel University att psykologi vill visa att man har större genomslag än nationalekonomi – vilket allmänt uppfattades som en hälsosam tendens.

Redovisningen av genomslag ansågs ha varit tämligen arbetskrävande, vilket också visades av genomförda studier av tidsanvändningen (se vidare nedan) – men kostnaderna ansågs som rimliga i förhållande till hur mycket pengar som fördelas och/eller som kan genereras för ett lärosäte. Bl.a. hade åtskilliga lärosäten genomfört mycket omfattande interna s.k. ”mock exercises” för att kartlägga genomslaget och få underlag för att plocka fram de bästa exemplen.

Avnämare och representanter för det omgivande samhället – ”research users” – har visat stor uppskattning i att bidra med underlag till utvärderingen (att intyga genomslag). I processen att ta fram fallstudier anges också samarbetet med dessa avnämarrrepresentanter ha stärkt ”partnerships” vilket i sig anses mycket värdefullt.

I kölvattnet på introduktionen av genomslagskomponenten i REF har det vuxit fram en ny konsultmarknad, ”impact-konsulter” vilka erbjuder tjänster som att t.ex. formulera slagkraftiga fallstudier, liksom att kartlägga, spåra och verifiera genomslag.

Bedömningen av fallstudierna visade på problem i form av bristfällig diskriminering, dvs. att hela bedömningsskalan inte utnyttjades av bedömarna: 84 % av fallstudierna bedömdes som 3* eller 4*. Denna brist på diskriminering i bedömningen är ett problem och är ett tveksamt resultat, inte minst ställt i relation till den stora resursinsatsen. Möjligheterna att införa en mer differentierad bedömningsskala övervägdes, något som sedermera också har föreslagits inför REF 2021.

Trots sin mängd kan inte fallstudierna sägas utgöra ett representativt urval av effekterna av brittisk forskning utanför akademien eftersom fallstudierna definitionsmässigt baseras på ett positivt selekterat urval (minst 2*

---

²⁷ Vetenskapsrådet (2015)

underpinning research). Huruvida detta förhållande ska uppfattas som ett metodproblem kan dock diskuteras, eftersom det var ett medvetet val att genomslag av forskning av lägre kvalitet än 2* inte skulle redovisas och premieras.

En metodologisk fråga som diskuterades efter introduktionen av genomslagskomponenten i REF var om en och samma fallstudie ska kunna återanvändas i nästkommande REF. Det tycktes råda konsensus om att så borde vara fallet, att det känns rimligt och naturligt. Från HEFCEs sida menade man dock att någon form av utveckling av genomslaget i så fall borde kunna beläggas.

Självvärderingsdelen, det s.k. impact template eller impact statement, ansågs inte ha visat sig särskilt användbar i utvärderingen - bedömarpanelerna har i låg utsträckning använt dessa som underlag. Detta är en unison uppfattning bland de som Vetenskapsrådet mötte, att det är fallstudierna som i praktiken har utgjort själva grunden för panelernas bedömning av genomslag. Enligt flera källor lade lärosätena inte ner särskilt mycket tid och energi på impact template. Vid besöket våren 2015 diskuterades att till nästa REF helt ta bort impact template, men det föreslås nu att i REF2021 överförs till komponenten Research Environment.

Metastudier av REF2014

Sedan REF2014 genomfördes har ett antal metastudier av genomslagskomponenten redovisats. Det rör sig grovt räknat om två typer av studier: dels studier av själva utvärderingsprocessen, dels analyser av det empiriska material (fallstudier) som REF2014 genererat. I detta avsnitt, som inte gör anspråk på att vara heltäckande, beskrivs några av de viktigaste studierna.

RAND Europe har på HEFCEs uppdrag genomfört två undersökningar av arbetsprocessen med att ta fram²⁸ respektive bedöma²⁹ de totalt 6975 insända fallstudierna och 1911 impact templates i REF2014. Vad gäller arbetsinsatsen för att ta fram fallstudier är enligt RAND Europe den genomsnittliga insatsen 30 dagar för att producera en fallstudie, med en genomsnittlig kostnad på GBP 7500 per fallstudie och GBP 4500 per impact template (data från RAND Europe, Catriona Manville et. al.). Resursåtgången är betydligt större än vad som uppskattades i den tidigare beskrivna impact-piloten. Enligt företrädare för HEFCE är den av RAND redovisade tids- och resursuppskattningen en missvisande bruttouppskattning, då den inkluderar omfattande urvalsprocesser ("agonies", "mock exercises"), framtagande av fallstudier som inte använts etc. – dvs. kostnader som egentligen inte bör belasta genomsnittkostanden för framtagande av en enskild fallstudie.

Vad gäller processen att bedöma insända fallstudier var resultaten övervägande positiva, med undantag för bedömningen av impact templates. RAND Europes undersökning visade att en stor majoritet av panelledamöterna ansåg att det var möjligt för dem att bedöma och betygssätta fallstudierna på ett rättvisande, reliabelt och robust sätt. De tyckte också att det var möjligt för dem att göra en mer finfördelad bedömning än vad HEFCEs betygsskala tillät, dvs. betygsskalan ansågs vara onödigt grov. Vidare menade panelledamöterna att det var särskilda svårigheter att på ett rättvisande sätt bedöma impact templates – "It felt more aspirational than anything based on reality" som en panellist uttryckte det i RAND Europes rapport. Att avnämarrrepresentanter och "academics" arbetade i samma panel bedömdes framgångsrikt och värdefullt. Arbetsinsatsen för avnämarrrepresentanterna uppfattades dock som ett betydande problem, inte minst med hänsyn till att det normalt handlar om personer som har andra funktioner i samhället än inom akademien. Mediantiden för arbetsinsatsen för en avnämarrrepresentant var enligt RAND Europe 11 dagar (minimum 7 och maximum 15 dagar).

HEFCE har också gjort särskilda egna sammanställningar av erfarenheterna från de deltagande institutionerna.³⁰ Vad gäller genomslagskomponenten bekräftar dessa sammanställningar bilden av att genomslag utanför akademien av de flesta lärosätesrepresentanter anses vara ett välkommet och värdefullt tillskott till både det nationella utvärderingssystemet och till det egna lokala utvecklingsarbetet. Samtidigt har det uppfattats som ansträngande och arbetskrävande. Ett mycket stort antal lärosäten angav att det har varit

---

²⁸ RAND Europe (2015a).

²⁹ RAND Europe (2015b).

³⁰ HEFCE (March 2015).

särskilt utmanande att leda genomslag i bevis: ”a very significant number of institutions identified as challenging the requirement to provide evidence in support of impacts described”. Detta gällde i synnerhet möjligheterna att demonstrera kausalitet, liksom möjligheterna att visa på “policy impacts or those [impacts] involving social or cultural change or benefit”.

Inte bara arbetsprocessen utan också själva resultaten – fallstudierna – har varit föremål för närmare studier. En första analys av det empiriska materialet – fallstudierna – gjordes av King’s College London tillsammans med företaget Digital Science.³¹ Materialet omfattade 6697 fallstudier av totalt 6975 insända (296 fallstudier innehöll konfidentiell information och kunde inte vidareanalyseras). Detta omfattande kvalitativa material har analyserats med hjälp av modern s.k. text mining-teknik i tre former: *topic modelling*, *keyword searching* och *information extraction*. I analysen identifierades 60 unika typer av genomslagsområden (t.ex. ”Public health and prevention”, ”Food and nutrition”, ”Climate change”, ”Business and industry”, ”Asia” och ”Museums and exhibitions”) och ca 3000 unika ”vägar till genomslag utanför akademien”. Analysen visade också tydligt att genomslag är både multidisciplinärt och globalt: nio av tio fallstudier (87 %) baseras på forskning från minst två discipliner, och genomslag av forskning utförd i Storbritannien har inträffat i samtliga jordens länder. Sammantaget måste denna studie anses ge en hittills oöverträffad överblick över effekterna av en enskild nations forskning, och den har uppmärksammats och mottagits mycket positivt.

Ytterligare en metaanalys av resultaten från REF2014 vad gäller genomslag utanför akademien har redovisats av HEFCE tillsammans med Digital Science 2016.³² I studien relateras referenserna till ”underpinning research” i fallstudierna från REF2014 till Research outputs inte bara i REF2014 utan även i flera tidigare RAE:s i Storbritannien. Analysen visar att minst 42 % av den forskning som hänvisas till i 2014 års fallstudier, har sänts in som exempel på excellent forskning i tidigare brittiska nationella forskningsutvärderingar. Detta resultat ses av HEFCE som ett tydligt tecken på att vetenskaplig excellens också leder till genomslag i samhället, liksom att genomslag utanför akademien genereras av ett brett spektrum av forskning: ”This suggests that research of scholarly significance leads to societal impact, but also emphasises the broad base of research from which impact stems”.

Andra analyser av REF-data pekar dock på betydligt svagare eller i vart fall mer nyanserat samband mellan vetenskaplig excellens och stort genomslag utanför akademien. Woolley & Robinson-Garcia har för alla utvärderade enheter i REF2014 analyserat sambandet mellan den procentuella andelen av respektive enhets ”submissions” som erhållit 4* i vetenskaplig kvalitet respektive 4* i genomslag utanför akademien.³³ Sambandet visar sig vara svagt positivt men varierar kraftigt mellan olika sub-paneler (dvs. i princip ämnesområden), och det mesta slående är den stora spridningen i samband som är tydligt för alla sub-paneler. För flertalet sub-paneler ligger korrelationen mellan vetenskaplig kvalitet och genomslag enligt denna beräkningsmetod mellan 0,4 och 0,6. Generellt är sambandet svagast inom humaniora och starkast inom naturvetenskaperna. I princip noll samband (en korrelation på ca 0,1) noteras för Philosophy och Art and Design, och för Clinical Medicine är korrelationen t.o.m. negativ – ca -0,2 – ett förhållande som författarna hänför till det förhållande att klinisk forskning till sin natur är translationell.

Utifrån sin studie varnar därför Woolley & Robinson-Garcia för att sätta likhetstecken mellan hög vetenskaplig kvalitet och genomslag utanför akademien (”high output–high impact”), och för att ett sådant synsätt riskerar leda till att en oproportionellt stor andel av forskningsresurserna kan komma att kanaliseras till ett litet antal excellenta forskare.

Översyner av REF inför fortsatt genomförande

Tidigare nationella utvärderingar i Storbritannien har oftast åtföljts av debatter om ambitionsnivån och arbetsinsatsen och därmed sammanhängande översyner av huruvida det är möjligt att förenkla processen, exempelvis genom en övergång till att i högre grad använda indikatorer och metrics. Så även efter REF2014.

---

³¹ King’s College London & Digital Science (2015)..

³² HEFCE & Digital Science (July 2016).

³³ Woolley, R. & Robinson-Garcia, N. (2017).

Två större utredningar/översyner har genomförts, dels professor James Wilsdons utredning *The Metric Tide*, dels *The Stern Review*. Här ska kort nämnas vad dessa utredningar föreslog med särskilt avseende på genomslagskomponenten.

The Metric Tide 2015

Professor James Wilsdons utredning *The Independent Review of the Role of Metrics in Research Assessment* genomfördes med start våren 2014 på uppdrag av dåvarande ministern för universitet och forskning David Willetts och HEFCE, och mynnade ut i rapporten *The Metric Tide* våren 2015.³⁴ Uppdraget innebar, enkelt uttryckt, att göra en systematisk genomgång av för- och nackdelar med bibliometriska data i förhållande till peer review. Underlaget utgjordes av en omfattande konsultationsrunda, litteraturgenomgångar och metaanalyser av data från REF2014.

Wilsdons slutsatser var, liksom flera tidigare utredningar av denna fråga, att peer review – trots begränsningar och problem – fortsätter att ha starkt stöd som utvärderingsmetod inom forskningssamfundet, och att metrics och indikatorer inte kan ersätta metoden: ”Metrics should support, not supplant expert judgment”. En korrelationsanalys av REF2014-resultaten på output-författarnivå visade av bibliometriska data på individnivå (individual metrics) inte kan ersätta peer review-bedömningar på motsvarande nivå.

Wilsdons utredning bedömde att detta gäller även för genomslagskomponenten: Kvantitativa indikatorer kan inte ersätta vare sig narrativa fallstudier eller *impact templates* (dvs. lärosätets redovisning av den utvärderade enhetens ”approach to impact during the assessment period”). Utredningen rekommenderade HEFCE att vid bedömningen av genomslag utanför akademien i nästa REF utgå från fortsatta analyser av fallstudierna i REF2014, i syfte att utarbeta klara riktlinjer för om och i så fall på vilket sätt kvantitativa indikatorer kan ingå i framtida utvärderingar av genomslag baserade på fallstudier.

The Stern Review 2016

I kölvattnet på Wilsdons utredning tillsattes ytterligare en utredning: I november 2015 uppdrog den brittiska regeringen åt Lord Nicholas Stern, ordförande i British Academy, att leda en oberoende översyn av REF2014. Uppdraget innebar bl.a. att undersöka hur forskningsfinansieringen i Storbritannien kan göras mer effektiv och om den administrativa bördan för brittiska universitet i utvärderingarna kan minskas. Det fanns en förväntan på radikala förslag till förändringar i REF eftersom Lord Stern, nationalekonom och tidigare chefsekonom i Världsbanken, har varit en känd kritiker av REF. En omfattande konsultation samt en litteraturgenomgång utförd av Technopolis, låg till grund för Lord Sterns rapport *Building on Success and Learning from Experience: An Independent Review of the Research Excellence Framework* vilken redovisades i juli 2016.³⁵

Lord Sterns utredning föreslår dock inga omfattande förändringar av REF som utvärderingsmodell, men en rad justeringar i de enskilda delarna av REF. Vad gäller genomslag konstaterar utredningen att konsultationen och översynen har visat på vikten av den nya genomslagskomponenten i det nationella utvärderingssystemet, att den både breddar och fördjupar REF:s karaktär genom att tydliggöra vikten och betydelsen av brittisk forskning för samhällets alla delar. Utredningen menar att viktningen av genomslag även i fortsättningen bör vara minst 20 %. Lord Stern pekar dock på ett antal problem med komponenten, bl.a. arbetsbördan, kravet på kausalitet, att genomslag av tvärvetenskaplig forskning inte ges tillräckligt utrymme, och att forskningens påverkan på universitetsutbildningen inte är inkluderad.

Utredningen föreslog en rad förbättringar i genomslagskomponenten inför nästa REF (liksom i REF:s övriga delar): En sådan innebär att lärosätena ska tillåtas att sända in ”institutionella” fallstudier på universitetsnivå i syfte att ge utrymme för flerdisciplinära och kollaborativa fallstudier. Ett annat av Sterns förslag innebär att fallstudierna ska kunna baseras på en större forskningsaktivitet och/eller på ett brett spektrum av research outputs snarare än bara på konkreta forskningsresultat i REF2014. Ett ytterligare förslag innebär att

---

³⁴ Wilsdon J. (2015).

³⁵ Department for Business, Energy and Industrial Strategy, London (2016b).

definitionen av genomslag i fallstudierna i framtida REF ska breddas från att behandla i huvudsak socioekonomiskt genomslag till att även inkludera genomslag på exempelvis regeringspolitik, ”public engagement and understanding”, på kulturlivet och på utbildning inom och utanför universitetsvärlden.

I ett uttalande den 13 oktober 2016 välkomnade den nye brittiske forskningsministern Jo Johnson Lord Sterns förslag, och uppdrog åt HEFCE att påbörja planeringen av nästa REF och att ta fram detaljerade förslag för att utveckla rekommendationerna i Sterns rapport. Det omfattande analys- och översynsarbetet efter REF2014 har medfört att den planerade genomförandetidpunkten måste senareläggas från – som ursprungligen planerat – 2020 till slutet av 2021.

Planerade organisationsförändringar inför REF2021

Parallellt med att planeringen av REF2021 pågår också en omfattande omstrukturering av den statliga forskningsadministrationen i Storbritannien som en konsekvens av förslag i den brittiska regeringens s.k. White Paper i maj 2016.³⁶ Förslaget innebär att samtliga de nu separata engelska forskningsråden i april 2018 ska slås samman i en gemensam organisation kallade UKRI (UK Research and Innovation). I UKRI kommer även de delar av HEFCE som arbetar med utvärdering och finansiering av forskning att ingå i form av en särskild kommitté benämnd Research England. Enligt dessa planer kommer det alltså att vara UKRI/Research England som genomför REF2021. Såvitt bekant påverkar dock inte dessa organisationsförändringar den fortsatta planeringen av REF2021 som sådan.

Konsultation inför REF2021 med avseende på genomslagskomponenten

I enlighet med det nämnda uppdraget från den brittiske forskningsministern genomförde HEFCE med start i december 2016 en omfattande konsultation inför planering av genomförandet av REF2021. Konsultationen pågick till den 17 mars 2017.³⁷ HEFCEs initiala slutsatser och förslag baserade på konsultationen planeras att publiceras i augusti 2017.

De förslag till förändringar i komponenten som har varit föremål för konsultation bygger i allt väsentligt på förslag i Sterns rapport samt på erfarenheterna av de ovan redovisade metaanalyser som HEFCE själv låtit genomföra. Följande förändringar föreslås i konsultationen samt enligt de kontakter vi i övrigt har haft med HEFCE.³⁸ Det bör noteras att detta är förslag som i det fortsatta konsultations- och implementeringsarbetet kan komma att förändras.

I HEFCEs konsultation föreslås att genomslag även fortsatt viktas till 20%, men med modifikationen att 5% föreslås komma från fallstudier på universitetsnivå (Institutional level impact) med utrymme för mångvetenskaplig forskning och 15% från fallstudier på ämnesnivå (Units of Assessment level). För hantering av dessa mångvetenskapliga fallstudier föreslås en särskild flervetenskaplig panel. I den debatt som har följt på Sterns förslag och HEFCEs konsultation har förslaget om utrymme för mångvetenskapligt genomslag välkomnats, medan åtskillig kritik redan har riktats mot förslaget att detta ska ta sig uttryck i den speciella formen av att 5% av viktningen ska reserveras för genomslag på universitetsnivå ((Institutional level impact). Exempelvis kan ifrågasättas vad som är skillnaden mellan ämnesmässigt och institutionellt genomslag vid små eller mono-disciplinära lärosäten, liksom huruvida institutionellt genomslag (alltså på övergripande universitetsnivå) verkligen kan förekomma vid stora flerdisciplinära lärosäten typ Oxford.³⁹

Samtidigt föreslås att det ifrågasatta självvärderingsformuläret Impact template kan föras till komponenten *Research Environment* som en särskild del av denna. Detta förslag kan enligt kontakter med HEFCE sammantaget komma att innebära en viss ökning av genomslagskomponentens betydelse jämfört med REF2014, eftersom vissa frågor avseende genomslag (t.ex. samverkans- och kommunikationsstrategier) också vägs in i bedömningen av forskningsmiljö.

---

³⁶ Department for Business, Energy and Industrial Strategy, London (2016a).

³⁷ HEFCE (December 2016)

³⁸ Hill, Steven. Mailkorrespondens 20161011, 20161012.

³⁹ Wilsdon, J. (20161212)

I konsultationen diskuteras vidare om kravet på den bakomliggande forskningens kvalitet kan eller bör förfinas, exempelvis genom att högre krav ställs på ”rigour” (dvs. vetenskaplig tillförlitlighet och stringens) än på ”originality” (dvs. nytänkande och originalitet) respektive ”significance” (dvs. betydelse för forskningsfältet). Detta kan enligt kontakter med HEFCE innebära att kravet på en lägsta kvalitetsnivå (2*) för den bakomliggande forskningen (underpinning research) modifieras.

En fråga som också övervägs är om kravet på att fallstudierna ska kunna hänföras till specifika forskningsresultat (specific research outputs) kan eller bör mjukas upp, så att det i REF2021 ska kunna vara möjligt att redovisa fallstudier som har sin grund i vidare forskningsaktiviteter (”a research activity” respektive ”a body of work”). Detta förslag är en konsekvens av rekommendationer i Sternrapporten: *“This would enable a richer picture of the impact of research to be developed, where an individual or group’s research and expertise has led to impact, but where the impact could not sensibly be linked to particular research outputs”*. I konsultationen används sålunda både det tidigare begreppet ”underpinning research” och det vidare begreppet ”associated research”.

Tillämpning av REF-metodiken i andra länder

Användningen av fallstudier för att påvisa genomslag i REF2014 för att utvärdera forskningens genomslag har väckt åtskillig internationell uppmärksamhet, och har tillämpats i såväl Sverige som i Norge.

Research Assessment Exercise – RAE 2012 och 2018 – KTH

Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) har genomfört två större samlade utvärderingar av universitetets egen forskning, efter brittisk förebild. Arbetet inleddes med Research Assessment Exercise 2008 (RAE2008). Därefter har Education Assessment Exercise 2011 (EAE 2011), Research Assessment Exercise 2012 (RAE2012), och Administration Assessment Exercise 2014 (AAE 2014) genomförts. I KTH:s RAE2012 – dvs. två år innan REF2014 genomfördes – introducerades komponenten ”Impact and engagement with society”. KTH blev därmed ett av de första universiteten i Europa att på eget initiativ påbörja ett arbete för att systematiskt och konkret utvärdera de ekonomiska och samhällseliga konsekvenserna av den utförda forskningen.⁴⁰

I RAE2012 delades KTH:s forskning upp i 47 Units of Assessments vilka lämnade in ett omfattande material inom området ”impact and engagement with society”, såväl kvantitativa som kvalitativa data – bl.a. strategier för genomslag och två fallbeskrivningar per enhet som exempel på genomslag utanför akademien. Totalt genererade processen 94 sådana beskrivningar. Genomslag definieras av KTH som en effekt, förändring eller fördel för ekonomin, samhället, kulturen, policys eller tjänster, hälsa, miljö eller livskvalité, bortom akademien.

En metautvärdering genomfördes år 2013 av KTH:s båda forskningsutvärderingar – RAE 2008 och 2012.⁴¹ Vad gäller introduktionen av genomslagskomponenten i RAE2012 konstateras i metautvärderingen att budskapet om att samhällspåverkan/genomslag är en viktig kvalitetsaspekt hade fått gehör bland KTH:s forskningsgrupper, och att denna del av utvärderingen hade gett upphov till flera aktiva uppföljningsprojekt efter KTH:s RAE2012. Detta anges dock inte bara vara en effekt av RAE2012, utan kan enligt metautvärderingen lika gärna ses som tecken på att introduktionen av genomslagskomponenten i RAE2012 har fångat upp något som redan är förankrat på KTH.

För närvarande planeras för en tredje RAE av KTH:s forskning, RAE2018. Denna planeras att i likhet med RAE2012 omfatta komponenten genomslag utanför akademien.

---

⁴⁰ KTH (2012).

⁴¹ Karlsson, S. & Geschwind, L. (2013).

Utvärdering av forskningens genomslag i humanistisk forskning i Norge (HUMEVAL) och i andra NFR-utvärderingar

Det norska forskningsrådet (NFR) har under åren 2015–2017 genomfört en utvärdering av hela det humanistiska forskningsområdet i Norge, HUMEVAL.⁴² Förutom en mer traditionell peer review-baserad utvärdering av den humanistiska forskningens vetenskapliga kvalitet, riktades särskilda fokus på dels samspelet mellan forskning och utbildning vid de berörda institutionerna, och dels på forskningens s.k. ”samfunnsbidrag”, dvs. dess genomslag utanför akademien. NFR har haft som ambition att inkludera alla humanistiska forskningsmiljöer av en viss storlek vid norska universitet, högskolor och forskningsinstitut. Utvärderingen omfattade totalt 98 forskningsmiljöer fördelade på åtta större forskningsområden (Aesthetic Studies; Nordic Languages and Linguistics; Nordic and Comparative Literature; Modern and Classical Languages and Literature and Area Studies; Archeology, History and Cultural Studies; Philosophy and Studies in Science and Technology; Religion and Theology; och Media Studies). Dessa åtta områden utvärderades av var sin sakkunnigpanel. Utvärderingen redovisades i juni 2017.⁴³

Ämnesområdet humaniora – som i Norge som årligen omsätter ca 1,8 Mdr NKR, har 27 000 studenter och sysselsätter 3100 anställda vilka producerar ca 1300 årsverken – har innan HUMEVAL inte utvärderats som helhet under de senaste 30 åren. Däremot har vissa enskilda forskningsämnen som lingvistik, nordisk historia och filosofi utvärderats under 2000-talet.

Eftersom humanistisk forskning på många områden spelar en viktig roll i samhällslivet, har NFR i HUMEVAL velat pröva ut nya metoder för att dokumentera och värdera ”samfunnsbidragen” från den humanistiska forskningen. Detta har gjorts med hjälp av fallstudier enligt den metodik som används i brittiska REF. Utvärderingen av genomslag har gjorts på nivån forskargrupp (research groups), där “each research group... has the option of submitting a case study of the societal impact of research performed by the group”. Utvärderingspanelerna har bedömt forskningens genomslag dels på forskargrupsnivå, dels på nationell nivå genom att de har ombetts bedöma den norska humanistiska forskningens “cooperation with other sectors of society (e.g. private and public sector), and the societal impact and function of the fields of research in society”.⁴⁴

Under hösten 2016 påbörjade NFR en motsvarande utvärdering av samhällsvetenskaplig forskning i Norge – SAMEVAL. Den planeras vara klar i juni–september 2018. På medicinsidan har NFR också på den norska regeringens uppdrag låtit genomföra en analys av s.k. långa spår (“lange spor”) från en satsning på forskning om psykisk hälsa och missbruk.⁴⁵ Denna studie hade sin tonvikt på kvantitativa data, dels om publiceringar i såväl inomvetenskapliga som populärvetenskapliga publikationer, dels om karriärvägar för stipendiater som finansierats via satsningen. En av lärdomarna från studien är enligt NFR att effektanalyser kräver metodriktadhet och god balans mellan olika metoder – Lange Spor-studien ansågs ha lagt för stor vikt vid bibliometriska och andra publiceringsdata.⁴⁶

---

⁴² Merparten av informationen i detta avsnitt är hämtad från NFR:s hemsida (2015; 2016), kompletterad med personliga kontakter. http://www.forskningsradet.no/no/Artikkel/Evaluering_av_humanistisk_forskning_i_Norge/1254011399850

⁴³ Research Council of Norway (2017a), (2017b)

⁴⁴ NFR (2015).

⁴⁵ NIFU (2015).

⁴⁶ NFR (2016).

STANDARD EVALUATION PROTOCOL (SEP) – NEDERLÄNDERNA

Standard Evaluation Protocol (SEP) beskriver de metoder som används för att bedöma forskning som genomförs vid nederländska universitet.

Kort om SEP

Utveckling och tillämpningen av SEP har skett i samarbete mellan Association of Universities in the Netherlands (VSNU), the Netherlands organisation for Scientific Research (NWO) och the Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW). Dessa genomför även utvärdering av all forskning som genomförs inom organisationerna mellan 2015–2021.⁴⁷ Utvärdering sker av forskningsteam eller forskningsinstitutioner⁴⁸ vart sjätte år enligt ett rullande schema.

Forskningsenheter rapporterar in information om genomförd forskning samt strategi bland annat genom självutvärderingar. En utvärderingspanel gör en bedömning utifrån självvärderingarna och annan dokumentation samt site visits.⁴⁹ Utvärderingsrapporten skickas till den utvärderade enheten som får komplettera med ett ”position statement” som även innehåller vilka slutsatser och åtgärder man tänker vidta till följd av utvärderingen.

I SEP 2015–2021 används tre utvärderingskriterier:

1. Kvaliteten på forskningsenhetens forskning
2. Forskningens ”relevans för samhället”
3. Forskningsenhetens ”livsduglighet” (viability)

Det är inom utvärderingskriteriet ”relevans för samhället” som forskningens genomslag och samhällsnytta ryms.

Definition och avgränsning

Utvärdering av forskningens samhällsrelevans blev ett utvärderingskriterium i föregående SEP (2009-2015), som en markering av forskningens vikt och betydelse för privat och offentlig sektor, för att hantera sociala utmaningar och att bidra till utbildning. Inom ramen för samverkansprojektet Evaluating Research in Context (ERiC) har metoder för att utvärdera forskningens samhällsrelevans utvecklats. De ingående organisationerna i ERiC är the Netherlands Association of Universities of Applied Sciences (HBO-raad), KNAW, NWO samt VSNU som nämnts ovan. ERiC har tagit fram guider för att komplettera SEP.⁵⁰

Med samhällsrelevans menas i SEP-sammanhang

1. i vilken utsträckning forskning bidrar till och skapar en förståelse för hur samhällssektorer kan utvecklas samt de mål problem och utmaningar de står inför
2. en välgrundad förväntning att forskning kommer att bidra till (1) på kort eller lång sikt

---

⁴⁷ VSNU, NWO & KNAW, 2014

⁴⁸ Forskningsenheten måste ha en egen strategi och ha en storlek motsvarande minst tio heltidsekvivalenter. Enheten måste vara känd som en forskningsenhet både inom och utom den institution där den verkar samt kunna föreslå en lämplig nationell eller internationell jämförelseenhet i sin självutvärdering. Enheten måste även ha existerat i minst tre år före utvärderingstillfället.

⁴⁹ SEP tillämpar s.k. ”extended peer review” med blandade paneler där även samhällsintressenter medverkar i utvärderingarna.

⁵⁰ ERiC, 2010

Den första punkten ovan syftar till vad forskningen har bidragit med i form av specifika bidrag och effekter. Bevis kan t.ex. bestå av användning av forskningsresultat hos olika intressenter i samhället. Detta är en tillbakablickande bedömning.

Den andra punkten syftar till förväntningen att forskning kommer att leda till sådana bidrag som anges i den första punkten. Bevis för detta kan t.ex. finnas i interaktionen mellan forskargrupper och samhällsintressenter. Detta är en framåtblickande bedömning.

Centralt i SEP är antagandet att för att forskning skall kunna ha ett genomslag i samhället, måste det finnas interaktion mellan forskargruppen och intressenter i samhället. ”Produktiv interaktion” är viktigt för att bedöma en forskargrups prestanda vad gäller samhällsrelevans. Av denna anledning understryker ERiC även vikten av att intressenter involveras även i utvärderingen av forskningens relevans för samhället.⁵¹

Organisationerna bakom ERiC har även koordinerat det internationella SIAMPI-projektet som strävat efter att utveckla metoder för att utvärdera forskningens genomslag (societal impact). Produktiv interaktion är ett centralt element i SIAMPI-projektet där man också genom fallstudier visade på att just denna typ av interaktion resulterar i genomslag utanför akademien, även om inte alltid nödvändigt.

Kriterier för utvärdering av forskningens relevans för samhället

I SEP (2009–2015) bestod utvärderingen av samhällsrelevans av fyra delar:

1. Forskningsenheten beskriver vilka samhällsbidrag man är villiga och kapabla att göra och vilken strategi man antagit för att kunna göra detta
2. Forskningsenheten beskriver forskningens samhällsresultat och interaktion med intressenter
3. Forskningsenheten bidrar med en lista på indikatorer som styrker dess prestationer med hänsyn till samhällsrelevans. Indikatorerna kan spegla olika aspekter av samhällsrelevans som t.ex. resultatspridning, intresse för forskningen hos intressentgrupper och faktisk användning av forskningsresultat. Forskningsenheterna väljer själva indikatorer, men uppmanas begränsa omfånget av olika indikatorer och välja dem som har störst ”vikt” i form av tillgänglighet, jämförbarhet, etc.
4. Forskningsenhetens SWOT-analys

Expertpanelens bedömning av forskningsenhetens relevans görs med en fyrgradig betygsskala⁵² utifrån fyra olika aspekter:

1. Samhällsrelevansen av forskningsenhetens uppdrag och agenda
2. Spridning av kunskap
3. Intressenters medverkan
4. Bidrag till olika samhällssektorer

Vad som ska beaktas inom de olika aspekterna kan och tillåts variera mellan olika forskningsområden.

Erfarenheter och slutsatser

SEP är ett flexibelt utvärderingssystem som tar hänsyn till skillnader mellan olika vetenskaper, involverar samhällsintressenter och har en bred syn på vilka resultat utbyte av kunskap och expertis mellan samhällsintressenter och forskare kan forma. Protokollet (SEP) modifieras avsiktligt vart sjätte år för att kunna hantera problem och anpassa det till nya behov, men också för att undvika manipulation av systemet.

Det nederländska forskningssystemet kan sägas karaktäriseras av ”soft competition” och SEP har inga konsekvenser i form av omfördelning av forskningsmedel. SEP strävar efter gemensamt lärande och utveckling av forskningssystemet. Företrädare för KNAW bedömer att det är just avsaknaden av (ekonomiska)

---

⁵¹ ERiC, 2010

⁵² Unsatisfactory, Good, Very Good samt World Leading/Excellent

konsekvenser som bidrar till att SEP har varit framgångsrikt, och som kan utveckla samarbeten mellan lärosäten och mellan forskare och samhällsintressenter – och därmed bidra till mer samhällsnyttig forskning. Mer konkurrensinriktade forskningssystem anses av KNAW försvåra sådana samarbeten p.g.a. tävlan mellan olika aktörer om pengar.⁵³

---

⁵³ Jack Spaapen, 2016-06-15

ENGAGEMENT AND IMPACT ASSESSMENT – (EI) – AUSTRALIEN

Kort om Engagement and Impact Assessment (EI)

Diskussionen om forskningskvalitet och hur man ska kunna bedöma och värdera forskningens genomslag utanför akademien har pågått sedan början på 2000-talet i Australien. Excellence in Research for Australia (ERA) och Engagement and Impact for Australia (EI) är de två system för utvärdering som har processats fram.

Bägge utvärderingarna har utvecklats i nära samarbete mellan forskningsfinansiärer, akademi, industri och näringsliv. ERA har tidigare beskrivits i en rapport som tagits fram inom ramen för Vetenskapsrådets uppdrag ”Forskningskvalitetsutvärdering i Sverige, FOKUS”⁵⁴. I den här översikten beskrivs därför inte ERA mer än i de avseenden som dessa bägge utvärderingssystem är kopplade till varandra.

För EI har man, efter ett omfattande arbete med att ta fram ett ramverk, konsultationer och pilotstudier, utvecklat en bedömningsmodell som med förhållandevis lite merarbete för universiteten ska kunna genomföras i full skala som följeslagare till och kopplad till ERA.

Motiv och initiativ att utvärdera genomslag

Den australienska forskningsbudgeten är cirka \$3.5 miljarder. Australiens regering ser det som en viktig åtgärd att redovisa vad skattebetalarnas pengar används till och framförallt för att resultaten snabbare ska komma till användning. Att utvärdera och rapportera om hur det statliga forskningsstödet omsätts till effekter och möjligheter för Australien har därför hög prioritet.

Den statligt finansierade forskningen i Australien har systematiskt utvärderats sedan 2009 i bedömningssystemet Excellence in Research for Australia (ERA). ERA utvärderar kvaliteten på den forskning som bedrivs vid australienska universitet. Det är numera en av såväl statsmakterna som lärosätena väletablerad och erkänd utvärderingsmodell.

En första landsomfattande utvärdering av kvaliteten enligt ERA-modellen genomfördes under 2010 och resultaten offentliggjordes i början av 2011. Denna följdes av två omgångar av ERA under 2012 och 2015. Resultaten från varje utvärdering har publicerats i nationella rapporter: State of Australian University Research - ERA National Report 2010; State of Australian University Research National Report - ERA 2012 och State of Australian University Research - ERA National Report 2015-2016. Dessa används som underlag för beslut och prioriteringar som rör den statligt finansierade forskningen.

Australian Research Council (ARC) har utvecklat ERA och är ansvarigt för att administrera och bearbeta data för de återkommande utvärderingarna. Det är ett omfattande arbete. För ERA 2015-2016 har exempelvis data från över 430.000 unika forskningsprojekt och 67.000 forskare samlats in från Australiens samtliga 42 universitet. Resultaten visar enligt rapporten att de återkommande ERA-utvärderingarna har varit kvalitetsdrivande för forskningen som helhet.⁵⁵

ERA föregicks av Research Quality Framework (RQF), ett initiativ av den dåvarande australiska regeringen att formulera ett ramverk för att bedöma forskningens kvalitet och en finansieringsmodell liknande Research Assessment Exercise (RAE) i Storbritannien och Performance Based Research Fund (PBRF) i Nya Zeeland. RQF initierades 2003. I december 2007 meddelade den då nya australiska regeringen att den inte avsåg gå vidare med RQF projektet, och initierade därmed utvecklingen av Excellence in Research for Australia, ERA. Från och med 2008 ersatte ERA därför det planerade RQF. Här kan nämnas att RQF planerades innehålla en genomslagskomponent baserad på fallstudier. Denna komponent genomfördes inte eftersom RQF lades ner,

---

⁵⁴ ERA-Excellence in Research for Australia Rapport inom ramen för Vetenskapsrådets uppdrag Forskningskvalitetsutvärdering i Sverige – FOKUS,

⁵⁵ ERA National Report 2015-2016, State of Australian University Research

men kom istället att utgöra en direkt inspirationskälla för det brittiska REF, som vid detta tillfälle var under utveckling – se vidare avsnittet *Research Excellence Framework (REF)- Storbritannien*.⁵⁶

Samtidigt utgjorde detta startpunkten för en intensifierad diskussion om hur samhällsnyttan och relevansen av de offentliga investeringarna skulle kunna bedömas i ekonomiska och sociala genomslag utanför akademien. År 2012 genomförde Australian Technology Network of Universities (ATN) och Group of Eight (Go8) en gemensam studie/övning, Excellence in Innovation for Australia Trial (EIA Trial). Syftet var att pröva framkomligheten i att göra bedömningar av forskningens ekonomiska samhällseffekter. EIA Trial hade också syftet att utgöra modell för en framtida utvärderingsmetod för innovation och samhällsnytta, som ett komplement till och eventuell följeslagare till Excellence in Research for Australia (ERA) då denna inte inkluderade bedömning av slutanvändarnas nytta av forskningen.

Tolv universitet deltog i EIA Trial. Universiteten ombads att rapportera vad man uppfattade som forskningsgenomslag mellan åren 2007 och 2012, såväl faktiska som potentiella genomslag inom de fyra SEO-områdena (Socio-Economic Objective) försvar, ekonomisk utveckling, samhälle och miljö. Var och en av de tolv universiteten fick bidra med max fem fallstudier från varje SEO-område, dvs max 20 fallstudier från varje institution. Fallstudierna utvärderades av sju expertpaneler med hög representation av industrin. Slutsatserna från denna EIA Trial var bl.a. att det går att påvisa faktiska genomslag i samhället av den forskning som bedrivs på australiska universitet och att expertbedömda fallstudier är en möjlig metod för att göra detta.⁵⁷

En OECD rapport i början av 2014 publicerade data som visade att Australien hamnade på en bottenplats i en ranking av samverkan mellan forskning i offentliga sektorn, industri och andra avnämare av forskning och innovation. Det skapade oro som förstärktes av rapporter om att ERA-utvärderingarna, samtidigt som de stärkte excellens och kvalitet, fick den oavsiktliga effekten att avskräcka universitetsforskare från att samarbeta med industrin och andra slutanvändare.

Academy of Technological Sciences and Engineering, ATSE (ungefär Australiens motsvarighet till IVA) skapade därför en arbetsgrupp för att utveckla en metod med indikatorer i syfte att bedöma samverkan och engagemang mellan universitetsforskning, industri och andra slutanvändare av forskning. Arbetsgruppen tog fram en idé om en metrisk indikator som byggde på universitetens externa intäkter från industri och andra forskningsslutanvändare. Förslaget välkomnades i universitets-, industri- och regeringskretsar.

ATSE fick finansiering från South Australias och Queenslands delstatsregeringar för att genomföra en pilotstudie av engagemanget enligt de indikatorer man förslagit. Medverkade gjorde universiteten i de båda staterna - totalt elva universitet. Projektet fick namnet Research Engagement for Australia (REA).⁵⁸

ATSE-piloten bekräftade att de indikatorer man använde i REA-modellen hade potential att utgöra en kostnadseffektiv och robust bedömningsmodell avseende forskningsengagemang, definierat som samverkan med aktörer utanför akademien. Universiteten kunde delta med minimala resurser och använda sig av befintliga system för andra interna och externa rapporteringskrav, som ERA och HERDC (The Higher Education Research Data Collection, universitetens årliga inrapportering). Resultaten visade att genomslag av den forskning som inkluderade forskningsengagemang, dvs. samverkan med aktörer utanför akademien, i stort sett överensstämde med de förväntningar man hade av genomslag inom den aktuella forskningen. Dessutom bekräftade piloten tidigare resultat att REA utvärderar aspekter av forskningsaktivitet som inte fångas genom befintliga utvärderingar som ERA. Slutsatsen från ATSE-piloten blev att en modell liknande REA borde komplettera ERA och kopplas till ERAs indikatorer för att ge en dimension av engagemang och genomslag i bedömningen av Australiens statligt finansierade forskning.

Den framväxande bilden av tillståndet för Australiens forskning var således att alltmedan Australiens universitet stärktes av ERA-utvärderingarna och i allt högre grad presterade världsledande forskning, så underpresterade universiteten då det gällde samverkan mellan universitet och slutanvändare. I en översyn av

---

⁵⁶ Proposal for Research Quality Framework (RQF), the Australian Government, 2003

⁵⁷ Excellence in innovation Research impacting our nation's future – assessing the benefits, Group of Eight, Australian Technology Network (Excellence in Innovation for Australia EIA Trial), 2012

⁵⁸ Research Engagement for Australia Measuring research engagement between Universities and End Users, A report by the Academy of Technological Sciences and Engineering (ATSE), 2015

forskningspolitik och finansieringsfinansiering⁵⁹ noterade då regeringen att "kunskapsspridning är lika viktigt för innovation som skapandet av kunskap och att förbättrat forskningssamarbete är viktigt för såväl slutanvändare som universitet". Man menade att samverkan gynnar både näringsliv och slutanvändare. Det ger näringslivet kommersiella fördelar och gynnar produktiviteten. Vinsterna för universiteten är nya källor till forskningsfinansiering och nya forskningsmöjligheter.

Då den australiska regeringen i slutet av 2015 släppte sin nationella forsknings- och innovationsstrategi (National Innovation and Science Agenda; NISA) var därför en av åtgärderna ett förslag att permanent införa en nationell utvärdering av den statligt finansierade forskningen för att bedöma påverkan utanför akademien och för att kunna bedöma nyttan mer långsiktigt⁶⁰ - med målet att öka den kommersiella avkastningen av offentligt finansierad forskning. Detta ska göras genom Engagement and Impact Assessment (EI).

Metodik vid genomförandet

Australien står således inför att i full skala genomföra en systematisk nationell utvärdering av de offentligt finansierade universitetens förmåga att samverka och interagera med det omgivande samhället och de samhällseffekter det ger. Syftet med utvärderingen är förutom att bedöma effekterna av forskningen också att stimulera och uppmuntra universiteten att förbättra sina samarbeten med industrin och att främja forskning av hög kvalitet som anses gynna innovation och ekonomiskt välstånd. I likhet med ERA är deltagandet frivilligt och förväntningarna att det blir högt är stora. Att utebli kommer att uppfattas som ett svaghetstecken och rädsla att uppvisa dåliga resultat.

EI utvecklas för att bedöma engagemang och genomslag utanför akademien. Arbetet med att designa ramverket av indikatorer och processer har pågått under de senaste två åren. Modellen bygger på de slutsatser och erfarenheter man gjorde i EIA Trial och REA. EI kommer att genomföras som komplement till och kopplas till ERAs indikatorer i en blandad bedömningsmodell med flera delar, fallstudier/självvärdering och en kvantitativ del som kopplas till data som hämtas från ERA.

EI designas utifrån följande förutsättningar:

- Utvärderingen ska vara en retrospektiv (ej framåtblickande) bedömning av forskningens genomslag utanför akademien.
- Deltagande är frivilligt.
- Australiens 42 universitet och deras institutioner har behörighet att delta.
- Alla forskningsdiscipliner ska ingå.
- Den ska ta hänsyn till olika discipliners särdrag så att vissa discipliner inte får fördelar före andra.
- Datainsamlingen ska minimeras och bygga på de inrapporteringar som redan görs, bl.a. till ERA.
- Den ska vara kostnadseffektiv genom att använda existerande data.

Definition och avgränsning

"Engagemang" och "genomslag" definieras inte i sig självt som en indikator på forskningskvalitet. Däremot menar man att utgångspunkten för modellen ska vara en grunddefinition av engagemang och genomslag som har tagits fram av den styrgrupp och de två expertgrupper som utsetts att arbeta fram förslaget till ramverk och process för EI. Akademien, slutanvändare och allmänhet har fått ge synpunkter på grunddefinitionen i den offentliga konsultationen.

Grunddefinitionen av *engagemang* är "samspelet mellan forskare och forskningslutanvändare (däribland industrin, regeringen, icke-statliga organisationer, medborgargrupper och samhällsorganisationer), för

---

⁵⁹ Review of Research Policy and Funding Arrangements, 2015

⁶⁰ National Innovation and Science Agenda, NISA, Australian Government, 2015

ömsesidig nytta, utbyte av kunskap, teknik, metoder och resurser inom ramen för partnerskap och ömsesidighet”.

Grunddefinitionen av *genomslag* är ” forskningens effekter i ekonomi, samhälle och miljö”.⁶¹

I ramverket definieras ”forskning”: forskning ”skapar ny kunskap och/eller användning av befintlig kunskap på ett nytt och kreativt sätt för att generera nya koncept, metoder, uppfinningar och överenskommelser.” För att vara behöriga måste de deltagande institutionerna uppfylla denna definition av forskning.

Samråd med nyckelaktörer

The Australian Research Council, ARC och det australienska utbildningsdepartementet, har utvecklat förslaget till ramverk och riktlinjer för EI. Styrkommittén med stöd av två expertgrupper har tagit fram en rad kvantitativa och kvalitativa bedömningskriterier och indikatorer. Dessa har utvecklats vidare i samråd med universitet, industri, forskningsslutanvändare. Ramverket kommer att testas i en pilotstudie under andra halvan av 2017. Därefter kommer EI att genomföras i full skala.

Tidsram för processen:

- Förslaget till ramverk och riktlinjer utvecklades under första halvan av 2016 och inkluderade framtagandet av den offentliga konsultationen med nyckelaktörer.
- Konsultationen skickades ut under sommaren 2016 och avslutades vid årsskiftet 2016/2017. Den riktade sig framförallt till universiteten, industrigrupper och andra slutanvändare men även allmänhet.
- Arbetet med att analysera resultaten och vidareutveckla ramverket har fortsatt efter konsultationen under första halvan av 2017 genom att expertgrupper från varje disciplin bearbetat ramverket ytterligare.
- En pilotstudie kommer att genomföras under andra halvan av 2017. En översyn av piloten ska redovisas i slutet av 2017.
- Den första insamlingen av data genomförs i full skala 2018 i samband med och kopplat till nästa omgång av ERA.

Kriterier för indikatorer och bedömning

Tio principer har väglett utvecklingen av indikatorer och bedömningskriterier:

- Indikatorerna ska vara robusta och objektiva och på ett tillförlitligt sätt ge samma resultat, oavsett när och av vem de tillämpas.
- Även om samtliga indikatorer inte direkt kommer att möjliggöra internationell jämförelse ska indikatorerna vara internationellt erkända för forskningsengagemang och påverkan. De ska vara känsliga för olika forskningstyper, inklusive forskning som är relevant för olika målgrupper.
- De ska vara jämförbara mellan discipliner och ta hänsyn till disciplinskillnader och kunna identifiera jämförbara nivåer av forskningsengagemang och påverkan.
- Indikatorerna ska inte utformas så att de skapar hinder för att universiteten bedriver tvärvetenskaplig och mångvetenskaplig forskning utan vara relevanta för det samhällsengagemang och *genomslag* som forskningen ger.
- Indikatorerna ska vara repeterbara och verifierbara baserade på transparenta och tillgängliga och vedertagna metoder.
- Indikatorerna ska vara tidsbundna och specifika för bedömningsperioden.
- All data som lämnats för utvärdering mot varje indikator ska kunna göras tillgängliga för allmänheten för att säkerställa öppenhet och integritet i processen och resultaten.

---

⁶¹ Engagement and Impact Assessment Consultation Paper, Australian Government

- Indikatorerna ska utformas så att de inte resulterar i snedvridna, oavsiktliga konsekvenser. De bör också begränsa möjligheterna för särskilda intressegrupper eller individer att manipulera systemet till sin fördel.
- Över tid ska bedömningen av engagemang och effekter anpassas till kommande ERA-mätningar.

Planering inför sjösättningen av EI2018

ARC och regeringen har stor förhoppning om ett högt deltagande i EI då den körs i full skala. Man menar att motivationen och trovärdigheten har stärks av att aktörerna själva har deltagit och definierat ramarna för processer, grunddefinitioner, och indikatorer. Genom hela utvecklingsprocessen har forskarsamhället, industrin och andra slutanvändare haft möjlighet att ge sin syn på vad som karaktäriserar engagemang och samhällsgenomslag. Genom att ge synpunkter på frågor som ”Hur ska engagemang och impact definieras?”, ”Hur hantera disciplinära skillnader?” och ”Vilka olika typer av indikatorer ska användas?” deltar man aktivt i utformningen av vad som skall bedömas och hur det ska gå till.⁶²

Våren 2017 gör Leanne Harvey, verkställande direktör och ansvarig för utvecklingen av EI på Australian Research Council, följande reflektioner:⁶³

”Vi genomförde en rad samråd med universitetssektorn och industrin 2016 för att utveckla metoden för piloten. Detta inkluderade:

- Konsultation kring engagemang och effektbedömning i ett offentligt samråd, 2 maj - 24 juni 2016
- En slutanvändarundersökning, 2 maj - 1 juni 2016, där industrin och andra slutanvändare eller mottagare av universitetsforskning gav sina synpunkter
- En serie personliga möten mellan ARC: s VD och branschledare, rektorer för universiteten etc.”

Leanne Harvey säger att samrådet gav mycket bra stöd i utformandet av modellen och att stödet för utvärderingen generellt var mycket högt. Man fick 120 svar varav ungefär två tredjedelar kom från universitetssektorn och resterande tredjedel var slutanvändare och andra nyckelaktörer.

Respondenterna ansåg att förslaget med en blandad bedömningsmodell, det vill säga en blandning av narrativa fallstudier och kvantitativa bedömningsvärden, var mycket högt. Likaså var stödet för förslaget att använda expertpaneler på samma sätt som i ERA mycket högt. Det finns enligt Leanne Harvey ett starkt stöd för den här typen av genomslagsstudier inom akademien och bland andra samhällsaktörer, men samtidigt uttryckte respondenterna en stark oro för att EI tillsammans med universitetssektorns normala arbetsbörda kan resultera i en alltför tung insats om det krävs alltför många fallstudier från varje universitet. Trots den oron gav respondenterna klartecken till att göra bedömningar på bred disciplinnivå (enligt Australiens och Nya Zeeland Standardforskningsklassificering, s.k. Field of Research-koder på tvåsiffrig nivå) vid respektive universitetet.

EI testas i en pilotstudie

Den framtagna modellen och ramverket för EI testas i en pilotstudie hösten 2017. Piloten är inte avsedd att ge nya inspel eller förslag utan kommer att användas för att testa robustheten i indikatorer och bedömningskriterier. ARC granskar, analyserar och införlivar feedback från universitet, industri och slutanvändare.

Ett urval av 10 breda ämnesgrupper (forskningsområden) kommer att testas för att möjliggöra en spridning av discipliner över STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) och HASS (Humanities, Arts and Social Sciences) vilket förväntas medföra ett minimum av arbete. De disciplingrupper som kommer att testas är: kemi, medicin/hälsovetenskap, historia/arkeologi, filosofi/religionsvetenskap, miljövetenskap, jordbruks- och veterinärt bruk, teknik, utbildning, kreativ konst och skrivande/språk/kommunikation och kultur.

⁶² Engagement and Impact Assessment Consultation paper

⁶³ Skriftlig emailintervju med Leanne Harvey, verkställande direktör och ansvarig för utvecklingen av EI på Research Council Australia, 20170412

”Engagemang” och ”genomslag” kommer att bedömas separat. Engagemang ska bedömas med metriska indikatorer (som bl.a. bygger på universitetens externa intäkter från industri och andra forskningslutanvändare) och fallbeskrivningar (case studies). Genomslag ska bedömas med kvalitativa uppgifter och kompletteras med kvantitativ information från bl.a. ERA. Information och uppgifter kommer att bedömas av en expertpanel bestående av akademiker med disciplinär kompetens och företrädare för industrin samt andra slutanvändare av forskning.

I email intervjun (april 2017) berättar Leanne Harvey att pilotstudien precis har öppnat. För närvarande är man inriktad på att arbeta direkt med deltagande universitet och bedömarpaneler. Universiteten fick riktlinjer för inlämningsprocessen i december 2016 och har därefter haft tid att förbereda sig.

ARC har utsett expertpanelerna och har nyligen utbildat dessa för granskningen. Universiteten har lämnat sina redogörelser och rapporter i maj 2017. Det har följts av en bedömning (assessment) i juli-augusti 2017 av ARC och granskning av expertpanelerna (review) av hur väl EI-modellen fungerar. Erfarenheter, bedömningar och slutsatser från pilotstudien kommer att utgöra grund för eventuella revideringar och är basen för genomförandet av den fullskaliga EI under 2018.

ERA/EI 2018 och resultatens användning

EI kommer således att genomföras i skarpt läge i samband med den återkommande ERA-utvärderingen som fått beteckningen ERA/EI 2018. Det innebär att EI kommer att genomföras som en följeslagare till och kopplas till Excellence in Research for Australia (ERA). ERA påverkas inte utan kommer att fortsätta utvärdera forskningens kvalitet i den statligt finansierade grundforskningen. EI syftar till att bedöma forskningens effekter utanför akademien, dvs. akademins interaktioner med industri, regering, icke-statliga organisationer, grupper och samhällsorganisationer och forskningens bidrag till ekonomi, samhälle och miljö. Avsikten är att inrapporteringsprocessen för både ERA och EI kommer att bli strömlinjeformad, eftersom EI utnyttjar samma typ av data som lämnas in genom ERA-processen. Men bedömningarna och betygen för varje område kommer att utföras och ges separat.

Resultaten från EI 2018 förväntas bli publicerade under senare delen av 2018 eller kort därefter. Det finns för närvarande inga avsikter att EI ska utgöra underlag för fördelning av statliga anslag till forskning. Det förväntas att rapporteringen om universitetsprestationer i bedömningen kommer att stimulera universiteten att samarbeta mer med industrin och andra slutanvändare.

PAYBACK FRAMEWORK

Payback Framework är en utvärderingsmodell avsedd att underlätta analyser av forskningens vidare genomslag utanför akademien, i form av en struktur med olika s.k. kategorier av genomslag. Modellen är utformad som ett verktyg i syfte att underlätta datainsamling och att möjliggöra jämförelser genom en gemensam struktur för fallstudier.⁶⁴

Payback Framework erbjuder en tydlig och lättförståelig struktur för att analysera forskning och dess resultat och genomslag (nytta). Det är en modell som bygger på en grundstruktur som vanligen förekommer i större utvärderingar av t.ex. biståndssatsningar och EU-initierade program; dvs. att identifiera effektindikatorer i olika led och med hjälp av ett logiskt ramverk samla in data från olika källor och göra analyser med olika metoder i syfte att närma sig frågan om vilken nytta ett program skapar.⁶⁵ Sådana ramverk kalas ofta för ”logiska modeller” – *logic models* eller *logical frameworks* (”*logframes*”).⁶⁶

Kort om Payback Framework

Payback Framework kan beskrivas som en *input-process-output-outcome-modell*, dvs. den studerar ”berättelsen” om en forskningsidé från dess tillkomst (*input*) genom forskningsprocessen (*process*) till spridning av resultat (*output*) och vidare till dess genomslag i samhället och nytta/potentiella nytta (*outcome*). Modellen består av två delar: Dels olika kategorier för att klassificera olika typer av s.k. *payback* (dvs. impact eller genomslag) av forskningen, dels som ovan nämnts en ”logisk modell” eller ramverk för att illustrera hela forskningsprocessen.

Payback Framework är troligen en av de mest allmänt använda och anpassade modellerna för att utvärdera forskningens genomslag.⁶⁷ Modellen utvecklades under 1990-talet av Martin Buxton och Stephen Hanney vid Health Economics Research Group (HERG) vid Brunel University i Storbritannien⁶⁸ och har därefter utvecklats vidare inom ramen för forskning finansierad av brittiska National Health Service (NHS)⁶⁹ och i samarbete med RAND Europe.⁷⁰ Modellen utvecklades ursprungligen för att undersöka genomslaget av forskning inom hälso- och sjukvård, men har utvecklats för att även kunna användas inom samhällsvetenskaper.⁷¹ Payback framework har tillämpats bland annat av det brittiska hälsoministeriet (Department of Health) och den federala forskningsfinansiären för hälsoforskning i Kanada, Institutes of Health Research (CIHR).⁷²

Varianter på payback-utvärdering som använder sig av logiska ramverk återfinns i många liknande resultat- och effektbaserade utvärderingsmodeller.⁷³ Fallstudiemetodiken som är central i modellen föreslogs ursprungligen att användas i Australiens aldrig genomförda nationella utvärderingsmodell Research Quality Framework (RQF) (se vidare avsnittet *Engagement and Impact Assessment (EI) – Australien*). Arbetsättet kom istället, som framgått av avsnittet *Research Excellence Framework (REF) – Storbritannien*, att rekommenderas av RAND Europe som ett lämpligt verktyg för utvärdering av forskningens genomslag inför planeringen av REF2014.

---

⁶⁴ Donovan & Hanney (2011)

⁶⁵ Sandberg & Faugert (2016)

⁶⁶ Från engelskans *logical framework*. Även begrepp som *performance framework*, verksamhetslogik kan användas för utvärderingsansatser som syftar till att beskriva t.ex. forskningens förutsättningar, beståndsdelar, processer och resultat (Sandberg & Faugert (2016).

⁶⁷ Penfield et al, (2013)

⁶⁸ Buxton & Hanney, (1994; 1996)

⁶⁹ Buxton & Hanney, (1998)

⁷⁰ Hanney et al, 2004; Wooding et al, (2005)

⁷¹ Wooding et al (2007)

⁷² RAND (2008)

⁷³ Samuel & Derrick (201)

Olika typer av ”nyttor” i Payback Framework

Den första komponenten i Payback Framework är de olika kategorier av ”nytta” som används i modellen. Inom varje kategori används olika typer av indikatorer (Figur 1, nedan).

A: Knowledge
B: Benefits to future research use (t.ex. ökad forskningskapacitet, utbildning och prioriteringar)
C: Political and Administrative benefits (t.ex. förbättrad information till grund för politiska beslut)
D: Health sector benefits (t.ex. kostnadsreduceringar inom vården, förbättrad effektivitet/folkhälsa)
E: Broader economic benefits (t.ex. genom kommersiell exploatering av innovationer, minskade antal sjukdagar)

Figur 1: Olika kategorier av ”nytta” i Payback Framework. Källa: RAND (2008)

Logiskt ramverk och genomförande av utvärdering

Den andra komponenten i Payback Framework är en logisk modell bestående av sammanlagt nio olika steg. Syftet med denna logiska modell är att indikera hur och i vilka skeden som de olika ”nyttorna” kan bedömas (se Figur 2, nedan). Detta logiska ramverk är avsett att skapa ett hanterbart ramverk för att utvärdera forskningens resultat och effekter.

<i>Tabell 1. Steg</i>	<i>Tabell 2. Process</i>	<i>Tabell 3. Exempel på specificering av data</i>
0	Identifiering av ämne/fråga	Skapande av en forskningsidé
Interface A	Projektspecificering	Utveckling av forskningsplan och ansökan
1	Input till forskningen	Annan finansiering, Forskarteamets erfarenhet Kunskapsbasen för forskningsteamet
2	Forskningsprocessen	Hur lämpliga forskningsmetoderna är Svårigheter under arbetet Involvering av potentiella användare
3	Primära resultat (outputs)	Typer av publikationer Icke-konventionella resultat-kanaler Andra sätt som forskningen tagits upp
Interface B	Disseminering	Processen för att få ut resultat till politiker, praktiker, industri (t.ex. presentationer, nätverkande etc.)
4	Sekundära resultat (outputs)	Vägar till policybeslut och produktutveckling
5	Tillämpning/användning hos praktiker och allmänhet	Vägar till ändrade vanor hos praktiker
6	Nytta (outcomes)	Vägar till hälsa eller ekonomisk nytta

Figur 2: Logiskt ramverk för Payback Framework: Exempel på information och mätpunkter i ”berättelsen” från en forskningsidé till dess potentiella samhällsnytta. Källa: Kalucy et al (2009).

Logiska modeller är vitt sprida inom utvärdering eftersom de möjliggör att tänka mer systematiskt kring olika programelement och hur de hänger ihop. Sådana modeller möjliggör att identifiera styrkor och svagheter i ett program som bl.a. kan användas för att skapa förutsättningar för att utveckla bättre program och resultat.⁷⁴

Utvärderingen enligt Payback Framework struktureras i form av fallstudier där olika typer av datainsamlingsmetoder och -källor används, såsom t.ex. dokument- och litteraturstudier, intervjuer med nyckelinformanter och bibliometriska studier. Om olika källor pekar mot liknande typ av resultat ökar naturligtvis validiteten hos utvärderingsresultaten.

Till skillnad från exempelvis REF är det inte den utvärderade som författar fallstudien, utan den genomförs av den utvärderande organisationen. Detta innebär att det i lägre utsträckning ställs krav på individuella forskare att demonstrera forskningens genomslag.

---

⁷⁴ RAND Europe (2013); Sandberg & Faugert (2016)

REFERENSER

Bakgrund

- Benner, M. & Sörlin, S. (2015). *Samverkansuppgiften i ett historiskt och institutionellt perspektiv*. Vinnova Analys VA 2015:02. Stockholm: Vinnova – Verket för Innovationssystem.
- Bjursell, C., Dobers, P. & Ramsten, A-C. (2016) *Samverkansskicklighet – för personlig och organisatorisk utveckling*. Lund: Studentlitteratur.
- Broström, A., Feldmann, A. & Blaus, J. (2015). *KLOSS – Kunskap och Lärande om Strategisk Samverkan. Möjligheter och modeller som stärker lärosätet som utbildningsinstitution, forskningsmiljö och samhällsaktör. Sammanfattande rapportering från KLOSS-projektet*. Stockholm: KTH och Vinnova.
- Colinet L., Joly P-B., Gaunand A., Matt M., Larédo P., & Lemarié S. (2014). *ASIRPA – Analyse des Impacts de la Recherche Publique Agronomique. Rapport final. Rapport préparé pour l’Inra*. Paris, France.
- Joly, P-B., Gaunand, A., Colinet, L., Larédo, P., Lemarié, S., & Matt, M. (July 2015). ASIRPA: A comprehensive theory-based approach to assessing the societal impacts of a research organization. *Research Evaluation*, 24(4), 440-453. doi: 10.1093/reseval/rvv015.
- Moth Wiklund, A. (2016). *VR views on draft SE position statement ‘Understanding the Contributions of Science to Society’*. E-mail till Amanda Crowfoot, Science Europe 2016-12-07. Dnr 5.3-2016-44 Science Europe.
- Regeringen (Näringsdepartementet; 2013). *Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2013 avseende Verket för innovationssystem inom utgiftsområde Näringsliv*, punkt 14 under Nya uppdrag, 2013-03-28.
- Vetenskapsrådet (2013b). *En utvecklad modell för kvalitetsutvärdering av klinisk forskning finansierad av ALF-medel*. Vetenskapsrådets rapport 2:2013
- Vetenskapsrådet (2014). *Forskningskvalitetsutvärdering i Sverige – FOKUS*. Rapport. Dnr 111-2013-2496.
- Vetenskapsrådet (2016a). *Plan för slutlig utvärdering av Linnéstödet 2006 och 2008 – en förstudie*. PM, dnr 3.2-2015-6788.
- Vinnova (2016). *Evaluating the Role of HEIs’ Interaction with Surrounding Society. Developmental Pilot in Sweden 2013-2016*. Stockholm: Vinnova Report 2016:09.

Research Excellence Framework (REF) – Storbritannien

- Department for Business, Energy and Industrial Strategy, London (2016a). *Success as a Knowledge Economy: Teaching Excellence, Social Mobility & Student Choice*. www.gov.uk/beis
- Department for Business, Energy and Industrial Strategy, London (2016b). *Building on Success and Learning from Experience – An Independent Review of the Research Excellence Framework*. www.gov.uk/beis
- Forskningsrådet (NFR; 2015; 2016). *Evaluering av humanistisk forskning i Norge*. http://www.forskningsradet.no/no/Artikkel/Evaluering_av_humanistisk_forskning_i_Norge/1254011399850
- Forskningsrådet (NFR; 2015). *Evaluation of research in the humanities in Norway. Terms of reference*. Ver. 22.09.15.
- Forskningsrådet (NFR; 2016). *Lange spor i helseforskningen. En avgrenset effektanalyse av forskning på psykisk helse og rus*. Powerpoint-presentation från möte med Vetenskapsrådet 2106-10-13, Nina Therese Maubach. Dnr 3.2-2016-6406.

- HEFCE (2009/38). Research Excellence Framework: Second consultation on the assessment and funding of research.
- HEFCE (2010). Research Excellence Framework. Impact pilot exercise. Findings of the expert panels.
- HEFCE (December 2010). Workshops on the impacts of research in the practice-based creative and performing arts, the humanities and social sciences.
- HEFCE (2011, updated 2012) REF2014 Assessment framework and guidance on submissions.
- HEFCE (2012) REF01:2012. Panel criteria and working methods.
- HEFCE (March 2015). Evaluating the 2014 REF, Feedback from participating institutions.
- HEFCE & Digital Science (July 2016). Publication patterns in research underpinning impact in REF2014. A report to HEFCE by Digital Science.
- HEFCE (December 2016). Consultation on the second Research Excellence Framework. Consultation December 2016/36.
- Hill, Steven (HEFCE; 2016). Mailkorrespondens 20161011, 20161012. Dnr 3.2-2016-6406.
- Karlsson, S. & Geschwind, L. (2013) Metautvärdering av Research Assessment Exercise (RAE). KTH Rapport 2013-11-11, diarienummer UF-2013-0065.
- King's College London & Digital Science (2015). The nature, scale and beneficiaries of research impact. An initial analysis of Research Excellence Framework (REF) 2014 impact case studies.
- Kungl Tekniska Högskolan (KTH; (2012). KTH Research Assessment Exercise 2012.
- Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU; 2015). Lange spor i helseforskningen. Bidrag fra forskningsprosjekter støttet av Norges Forskningsråd innenfor psykisk helse og rusmiddelfeltet på 2000-talet. NIFU Rapport 2015:36.
- RAND Europe (December 2009): Capturing Research Impacts – A review of International Practice. Prepared for the Higher Education Funding Council for England. Grant, J., Brutscher, P-B., Kirk, S., Butler, L. & Wooding, S.
- RAND Europe (2015a). Preparing impact submissions for REF 2014: An evaluation. Approach and Evidence.
- RAND Europe (2015b). Assessing impact submissions for REF 2014: An evaluation. Approach and Evidence
- Research Council of Norway (2017a). Evaluation of the Humanities in Norway. Report from the Principal Evaluation Committee.
- Research Council of Norway (2017b). Evaluation of the Humanities in Norway. Impact Cases.
- Technopolis (November 2010). REF Research Impact Pilot Exercise. Lessons-Learned Project: Feedback on Pilot Submissions, Final Report.
- Vetenskapsrådet (2013a). Kartläggning av olika nationella system för utvärdering av forskningens kvalitet – förstudie inför regeringsuppdraget U2013/1700/F.
- Vetenskapsrådet (2015). Minnesanteckningar från studiebesök i London 2015-04-22—24. PM 2015-04-30 (Sten Söderberg, Sara Monaco & Maud Quist).
- Wilsdon J. (2015). *The Metric Tide. The Independent Review of the Role of Metrics in Research Assessment & Management*. London: SAGE Publications Ltd.

Wilsdon, J. (2016). *Soft Stern or Hard Stern: how serious are we about reforming the REF?* 2016-12-12.
<http://wonkhe.com/blogs/soft-stern-or-hard-stern-how-serious-are-we-about-reforming-the-ref/>

Woolley, R. & Robinson-Garcia, N. (2017). *The 2014 REF results show only a very weak relationship between excellence in research and achieving societal impact.*
<http://blogs.lse.ac.uk/impactofsocialsciences/2017/07/19/what-do-the-2014-ref-results-tell-us-about-the-relationship-between-excellent-research-and-societal-impact/>

Standard Evaluation Protocol (SEP) – Nederländerna

ERiC (2010): Evaluating the societal relevance of academic research: A guide. ERiC Publication 1001 EN.

VSNU, NOW & KNAS (2014): Standard Evaluation Protocol 2015-2021. Protocol for Research Assessments in the Netherlands.

Spaapen, J. (2016). Evaluating Academic Research in a comprehensive way. Föreläsning på Stockholm Waterfront, 15 juni 2016.

<http://www.siampi.eu>

Engagement and Impact Assessment (EI) – Australien

Vetenskapsrådet (2016). ERA-Excellence in Research for Australia Rapport inom ramen för Vetenskapsrådets uppdrag Forskningskvalitetsutvärdering i Sverige – FOKUS.

State of Australian University Research (2016). ERA National Report 2015-2016.

Australian Government (2003). Proposal for Research Quality Framework (RQF).

Australian Technology Network (Excellence in Innovation for Australia EIA Trial) (2012) Excellence in innovation Research impacting our nation's future – assessing the benefits, Group of Eight.

Academy of Technological Sciences and Engineering (ATSE) (2015). Research Engagement for Australia Measuring research engagement between Universities and End Users, A report by the

Review of Research Policy and Funding Arrangements, 2015

Australian Government (2015). National Innovation and Science Agenda, NISA.

Australian Government (2016). Engagement and Impact Assessment Consultation Paper.

Research Council Australia (20170412) Skriftlig emailintervju med Leanne Harvey, verkställande direktör och ansvarig för utvecklingen av EI.

Payback Framework

Buxton, M & Hanney, S (1994): *Assessing Payback from Department of Health Research and Development: Preliminary Report.* HERG Research Report No. 19. Uxbridge: HERG; Brunel University

Buxton, M & Hanney, S (1996): How can payback from health services research be assessed? *Journal of Health Service Research and Policy*, 1(1), 35-43

Buxton, M. & Hanney, S (1998): Evaluating the NHS R&D programme: will the programme give value for money? *Journal of the Royal Society of Medicine*, 91 (suppl 35): 2-6

Donovan, C. & Hanney, S. (2011): The "Payback Framework" explained. *Research Evaluation*, (2011) 20 (3): 181-183

- Hanney, S., Grant, J., Wooding, S. & Buxton, M. (2004): Proposed methods for reviewing the outcomes of research: the impact of funding by the UK's Arthritis Research Campaign. *Health Research Policy and Systems*, 2(4)
- Kalucy, E. C., Jackson-Bowers, E., McIntyre, E., & Reed, R. (2009). The feasibility of determining the impact of primary health care research projects using the Payback Framework. *Health Research Policy and Systems*, 7, 11
- Penfield, T., Baker, M.J., Scoble, R. & Wykes, M.C. (2014): Assessment, evaluations, and definitions of research impact: A review. *Research Evaluation* (2014) 23(1): 21-32
- RAND Europe (2008): *Health Research Evaluation Frameworks. An international Comparison*. Santa Monica, CA, The RAND Corporation
- RAND Europe (2013): *Measuring research. A guide to research evaluation frameworks and tools*. Santa Monica, CA, The Rand Corporation
- Samuel, G.N. & Derrick, G.E (2015) Societal impact evaluation: Exploring evaluator perceptions of the characterization of impact under REF2014. *Research Evaluation* (2015), 1-13
- Sandberg, B. & Faugert, S. (2016): *Perspektiv på Utvärdering*. Lund: Studentlitteratur
- Wooding, S., Nason, E., Klautzer, L., Rubin, J., Hanney, S. & Grant, J. (2007): *Policy and Practice Impacts of Research Funded by the Economic and Social Research Council: a Case Study of the Future Work Programme, Approach and Analysis*. Santa Monica, CA: The RAND Corporation